

Region Slezská brána

REGION
BESKYDY

Počet obyvatel
k 1. 1. 2012: 298

Kaňovice

Rozloha:
2,59 km²

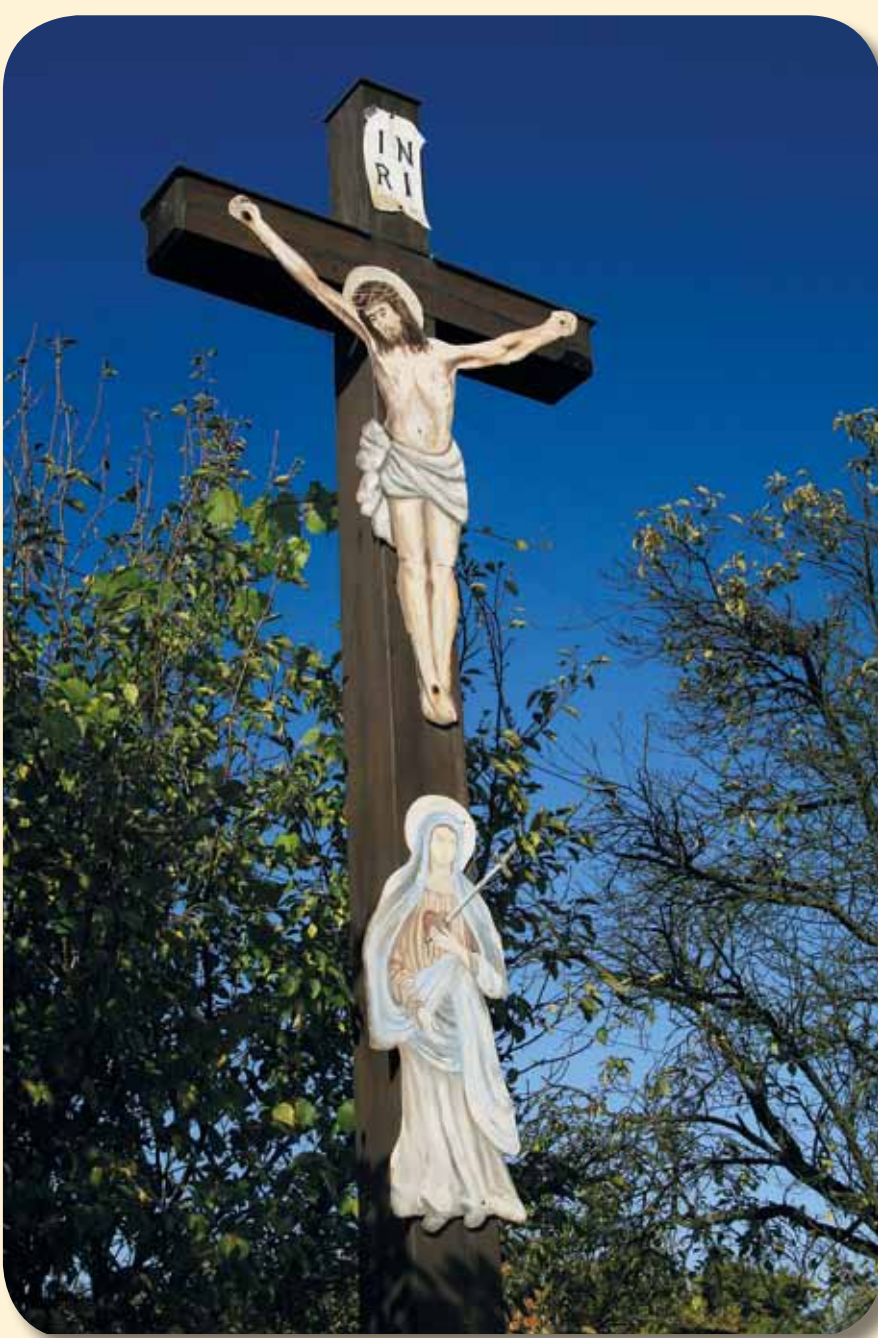
Vodní nádrž Kamenec

Jelikož bychom asi stěží našli roztomilejší představení obce Kaňovice, než jaké vytvořil první kronikář obce Stanislav Malina v roce 1924, nebude snad nikdo protestovat, když jej nyní použijeme. Kronikář píše: „Obec Kaňovice je vklíněna mezi sousední obce Bruzovice a Václavovice. Jest položena při lese Václavovickém a polohy jest hadovitě.“ My dodáváme: Obec Kaňovice nalezneme 7 km severně od Frýdku-Místku směrem na Senov. Obec je to malá, má 293 obyvatel a 111 rodinných domků.

Kromě toho, že měla obec štěstí na poetického kronikáře, má ještě i tu výsadu, že se může pochlubit takřka úplným křesťanským listem. Zatímco u ostatních obcí Slezské brány se musíme vždy odvolávat na první dochovanou písemnou zmínku a odkazovat, že obec vznikla někdy předtím, u Kaňovic víme přesně, kdy byly založeny. Je to samozřejmě dáno především skutečností, že obec byla založena pozdě, až v období, kdy už si majitelé panství nechávali vést přesnou evidenci, z tohoto období už se do dnešní doby přeje jen dochovalo více písemných pramenů.

A proto víme, že Kaňovice byly založeny z popudu tehdejšího majitele frýdeckého panství Jana Bruntálského z Vrba v roce 1636. Pole pro novou osadu byla vyčleněna z katastru Bruzovic a taktéž noví osadníci pocházeli převážně z Bruzovic, stejně jako sedlák Adam Kania, který zde vystupoval v roli jakéhosi lokátora. Po něm byla také obec pojmenována. Úplně přesné datum založení není možno doložit, v kronice bruzovské farnosti se píše, že se tak stalo někdy okolo sv. Jiří.

Jak uvádí urbář frýdecko-místeckého panství sepsaný v roce 1636, tedy nedlouho po založení osady, měly Kaňovice dvacet dvě usedlosti, mlýn a rybník. Usedlosti byly všechny zahradnické, nebyl tu žádný selský grunt. V roce 1764 žilo v obci, jak udává bruzovická farní kronika, 171 obyvatel, roku 1789 měla obec 30 domů a o tři roky později 226 obyvatel.

Dřevěný kříž u parkoviště naproti obecnímu úřadu

Kamenný kříž ve středu obce

To, že jsou údaje o Kaňovicích zachyceny ve farní kronice sousedních Bruzovic, není náhoda. Kaňovice byly od počátku k Bruzovicím přiřazeny. A také přiškoleny. Mezi oběma obcemi však tehdy nebylo žádné silniční spojení, chodilo se po polních pěšinách. Když pak byla v letech 1839-1840 postavena cesta ze Senova do Frýdku, žádali rodiče, aby jejich děti mohly chodit do školy v Sedlištích a někteří, aniž by vyčkali rozhodnutí příslušného orgánu, je tam začali rovnou posílat. Kaňovické děti tak po nějakou dobu chodily do škol do obou sousedních obcí. Zemský školní úřad v Opavě žádosti obce o přeškolení vyhověl až roku 1853. Od roku 1872 se ale začalo vyučovat přímo v obci, a sice v pronajaté místnosti v domě čp. 27. O dva roky později pak v Kaňovicích vyrostla nová samostatná školní budova.

Podle svědectví kronikáře ze 30. let byly tehdejší Kaňovice obcí převážně zemědělskou. Kromě horníků zaměstnaných zejména v Petřvaldě, trávili místní obyvatelé svůj čas převážně na svých zahradách, na nichž rostly stovky ovocných stromů, a na polích. Doslova kronikář píše: „Hlavní pozornost se věnuje poli, méně se starají o sebe a svou domácnost a nejméně o duševní vzdělání a výchovu dětí.“ Někdy je dobře, že se časy mění.

Nejvýznamnější památkou v obci je kaple sv. Hedviky z let 1868 - 1869. Byla postavena jako náhrada za dosavadní zvoničku „pro okrasu obce, ale ještě více pro čest a chválu boží“, jak cituje kronikář slova starosty obce Josefa Vaňka, za jehož úřadování byl zařizován interiér nové kaple včetně křížové cesty a obraz sv. Hedviky nad oltářem. Tehdejší kaple byla ovšem poloviční oproti dnešnímu stavu. Jelikož během několika desetiletí poněkud zchátrala, rozhodli se Kaňovíci, že ji opraví a přitom i zvětší. K této přestavbě došlo v roce 1911. Ani to ale nebyl

Památník věnovaný historickým výročí Kaňovic

Kaple sv. Hedviky

poslední stavební zásah. Na konci 30. let bylo zjištěno, že kaple by potřebovala novou střechu. Proto byla provedena mezi občany peněžní sbírka a z jejího výtěžku byla roku 1939 nejen opravena střecha, ale i věž – místo dosavadní cibulovité byla postavena vyšší hranatá. Nová kaple je obdélného půdorysu, ukončená sedlovou střechou, se sakristií, pavlačí, varhanami a věžičkou se zvonkem nad vstupním trojúhelníkovým štítem.

Po vzniku samostatné republiky v roce 1918 se v obci probudil společenský život. K dosavadnímu Hospodářskému spolku, který tu působil už od roku 1910, přibyl v roce 1921 Sbor dobrovolných hasičů a později také Besídka venkovského dorostu a Odbor Matice osvěty lidové. Nové spolky obohatily místní kulturně společenský život, pořádaly zábavy, plesy, hrály divadlo.

Pozoruhodným datem v historii této malé obce je 28. prosinec 1944, kdy byly Kaňovice bombardovány. Zní to možná trochu přehnaně, Kaňovice jistě nebyly strategickým cílem žádné z bojujících stran, nicméně stalo se, že právě zmiňovaného dne přelétávala nad obcí tři letadla a svrhla přitom sedm bomb, z nichž šest explodovalo. Naštěstí se incident obešel bez obětí, byly pouze poškozeny nemovitosti a v poli se objevilo šest kráterů údajně hlubokých až deset metrů.

V roce 2005 byl na potoce Dolní Datyňka v lokalitě Kamenec uměle vybudován rybník, který se stal díky vkusnému projektování přirozenou součástí svého okolí a přímo vyzývá pěší i cykloturisty k zastavení a příjemnému odpočinku. Majitelem vodní nádrže je Myslivecké sdružení Václavovice u Frýdku-Místku.

Senov

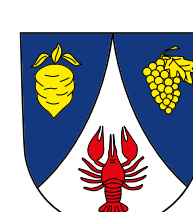
Vratimov

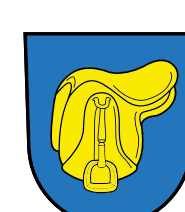
Paskov

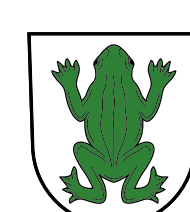
Václavovice

Řepiště

Sedliště

Zabeň

Kaňovice

